

terne er imidlertid ikke saa stor, det tilstaar jeg. Jeg ser ikke Sagen fra saa høit et Standpunkt, jeg ser paa den som paa en praktisk Institution. Hvis jeg tør kalde denne Fabrik en Forretning, vil jeg tage mig den Frihed. Det er jo en Forretning, Militæretaten driver; og jeg haaber, at det ikke er noget Banhelligt i at betegne den saaledes, uagtet et Beværksfabrik maa man jo ikke kalde saaledes. Naar nu altsaa Staten driver denne Forretning, som jeg altsaa tillader mig at kalde den, synes jeg, den skal drive den saaledes, at den faar Noget ud af den ved at drive den saa fordelagtig for Befolkningen som muligt. Men det er netop det, man ikke hidtil har kunnet gjøre. Der har ikke været Klæde nok til Statens Forbrug, den har været drevet under for smaa Forhold, saa at den ikke kunde bære sig, og Befolkningen har ikke kunnet faae det gode billige Klæde, som de kunne faae herfra. Her er nu et Forslag, som kan realisere alle de Ting, hvorfor saa ikke tage det? Jeg ser ikke nogen begrundet Indvending derimod; det er mig aldeles ufatteligt, hvorledes man kan være imod det. — Med Hensyn til Gendarmerne udtalte den ærede Minister, at han gjerne vilde slutte sig til Justitsministeren; han delte ganske hans Anskuelse. Det tror jeg ikke. Den ærede Minister sagde kortelig, at han delte Justitsministerens Mening, at en foreløbig Lov havde samme Stilling som andre Love, og Folkethinget havde overfor dem den samme Forpligtelse og den samme Stilling som overfor alle andre Love. Men det var virkelig, saavidt det var os muligt at forstaa, ikke Resultatet af den Forhandling, der fandt Sted i Gaar med Justitsministeren. Jeg har en lille Tvivl om, at den ærede Krigsminister har forstaaet den ærede Justitsminister i Gaar, jeg har i hvert Fald ikke forstaaet ham, og jeg tror ikke, at et eneste Menneske her i Salen har forstaaet ham, ja, jeg tror heller ikke, at han har forstaaet sig selv; thi Konklusionen af Justitsministerens Foredrag i Gaar var den sorgeligste Taushed, jeg nogensinde har hørt hos en Minister. Hans Holdning var ikke til at blive flog paa. Det var ikke muligt at finde ud af, hvorledes det derefter virkelig stiller sig med Hensyn til Rigsdagens konstitutionelle Pligt overfor Bevilling eller Ikke-Bevilling med Hensyn til endelige eller foreløbige Love. Det var aldeles ikke muligt, og jeg tror virkelig ikke, at den ærede Minister har forstaaet det, medmindre han da vil ubvilke for os, hvorledes denne Sag forholder sig. Det vil jeg dog ikke forlange af ham; det vilde være aldeles urimeligt.

Vi have desuden i Gaar hørt, hvorledes det gaar, naar en Minister skal ubvilke noget Saadant. Jeg tror, at vi allesammen hellere ville renoncere derpaa, naar det kun bliver paa den Maade. Jeg tilstaar, at jeg havde Interesse af at faae Svar paa det, og jeg har den samme Interesse i Dag; jeg beklager, at Ingen har villet gjøre det; thi saa meget er sikkert, at skulle vi naae ud over de Banfæligheder, der ligge saavel ved Gendarmerne, som i de andre Punkter paa Finantsloven, er det Hovedsagen, at vi gjenfædig forstaa hinandens Opfattelse med Hensyn til det konstitutionelle Spørgsmaal. Det var min Opgave i Gaar, slet ikke Andet. Det var virkelig for mig af aldeles underordnet Betydning at rette et Angreb paa Regjeringen. Hvad det var mig om at gjøre, var at faae at vide, hvad der er Regjeringens Opfattelse af Forfatningen, hvad den mener, der er Ret og Urret, hvad der er dens Maal, hvilke forfatningsmæssige Tilstande, den vil skabe eller bringe til Væie. Det havde været af Interesse. Jeg siger dette, fordi vi nu for lidt siden hørte et Foredrag af det ærede Medlem for Helsingør (Thomsen), som jeg har hørt med stor Andagt (Afbrydelse). So, jeg følte mig virkelig stemt som i en Kirke (Dinesen: Det er en Brander). Er det en Brander, ja, jeg veed det ikke, jeg kan ikke sige Andet, end at for mig havde det en saadan formanende Karakter, at jeg haabede, at der derud af til Slutningen maatte være kommet en god positiv Handling. Men den eneste gode positive Handling, der kan komme paa et saadant Omraade, er et praktisk tydeligt Forslag, og det kom der ikke, desværre! (En Stemme: Jo!). Nei, jeg hørte nok det ærede Medlem tale saare høit om den Saand, der var rakt ud o. s. v. . .

Formanden (Berg): Maa jeg ikke bede de ærede Medlemmer, der staa omkring Ordføreren, om at indtage Pladser. Hele Salen hører bedst, naar man er fjernet noget fra Ordføreren.

Ordføreren (Holstein-Ledreborg): Men vi fik ikke at vide, hvad der var i den, og det er dog det, det kommer an paa. Det kommer sandelig ikke an paa gjenfædig at formane hinanden, naar vi skulle naae til en Forstaaelse. Jeg kunde ogsaa godt formane det ærede Medlem, hvis jeg troede, at det hjalp, men det tror jeg ikke. Nei, det det kommer an paa, er, at være fuldstændig klare ligeoverfor hverandre paa, hvad vi ville, men det er ikke muligt at faae et klart Svar, hverken fra den ærede Minister eller de